

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Cek račun Ljubljana št. 14.614 izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 66.

Ljubljana, četrtek 19. marca 1936

Leto II.

So stvari, ki jih je usoda trdno namenila. Zaman, da se temu staviš na pot pamet in čednost, dolžnost in vse sveto. Mora se nekaj zgoditi, kar je usodi prav, kar pa se nam ne zdi prav. In tako se navsezadnje to zgodi, pa naj se še tako protivimo.

Goethe.

Dnevna pratika

Četrtek, 19. marca 1936. Katoličani: Sv. Jožef. Pravoslavni: 6. marca 1936. 42 mučenec.

Petek, 20. marca 1936. Katoličani: Feliks. Pravoslavni: 7. marca 1936.

Dežurne lekarne v Ljubljani

Četrtek: Mr. Sušnik, Marijin trg 5; Mr. Kutali, Gosposvetska cesta 10; Mr. Bohinec, Rimska cesta 31.

Petek: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1; Mr. Bahovec, Kongresni trg 12; Mr. Komotar, Vič-Tržaška cesta.

Vreme

Jugoslavija. Zjasnilo se bo v Gornjem Primorju in v severnih krajih. Dežuje le po sredi države ter na jugu. Sneži deloma v drinski banovini. Temperatura se ni bistveno spremenila. Najnižja Ljubljana -3 C, najvišja Skopje 12 C.

Napoved za danes: Zjasnilo se bo po vsej državi. Nočni mrz sredi ter na severu države. Sonce vzhaja ob 5.45, zahaja 17.48.

Dunajska napoved: Jasno, zjutraj mrz, čez dan milo vreme. Polagoma se bo temperatura dvigala.

Gledališče

DRAMA

Četrtek 19. marca Pesem s ceste. Izven. Cene od 10 Din navzdol.

Petek 20. marca ob 15. uri Goljemanov. Izven. Dijaška predstava. Cene od 10 Din navzdol. Ob 20. uri Siromakovo jagnje. Red Četrtek.

OPERA

Četrtek 19. marca Apropoz, kaj dela Andula? Izven. Cene od 30 Din navzdol.

Petek 20. marca zaprto (generalka).

Kino

Sloga: Svet brez maske.

Matica: Petrograjske bele noči.

Union: Ne pozabi me!

Sliska: Sen zimske noči.

Ideal: Mačje šape.

Kino Narodni dom Kranj: V četrtek, petek, sobota in nedeljo »Pisani bajčolan«.

Borza

Za 19. marec

Današnja	povprečna	vrednost
	tujega denarja	
1 hol. goldinar		29.74
1 nemška marka		17.07
1 belga		7.38
1 šv. frank		14.27
1 angl. funt		216.12
1 am. dolar		43.15
1 fr. frank		2.89
1 Kč		1.81

V privatnem kliringu

1 avstr. šilling	9.40
1 nemška marka	14.07
1 angl. funt	250.00

Gobavci napadli vas — NašJoe na političnem pouku Ta prelepa rožca jožefca — Vabi Dolenjc — Strašna usoda mlade vdove — Samomor z dinamitom

Venizelos umrl

Pariz, 18. marca. Danes ob 8.50 zjutraj je tu nenadoma preminul grški državnik Venizelos, ki je pred dnevi težko zbolel.

Pokojni Eleutherios Venizelos je bil rojen 1846. leta. Njegovo politično življenje je bilo zelo burno. Leta 1897. je zanimal takozvani kretske upor proti Turčiji in je bil nato od 1899. do 1904. na čelu kretske vlade. Leta 1910. je izvedel v Grčiji ustavno reformo. Od leta 1910. do 1915. je bil predsednik grške vlade in je stopil na stran Srbije proti Bolgariji. Temu se je tedaj protivil grški kralj Konstantin. Venizelos je zanimal upor in leta 1917. kralja pregnal. Pri volitvah leta 1932. je ostal v manjšini in se je nekaj časa umaknil iz političnega življenja. Toda že lanske leto je spet nastopil in zanimal znani upor, ki je končal z njegovim porazom. Venizelos je bil obsojen v odsotnosti na smrt. Po povratku Jurija II. na grški prestol je bil pomiloščen in se je zaradi velikih uspehov svoje stranke pri zadnjih volitvah 26. januarja t. l. pripravil na povratek v domovino. Smrt mu je te račune prekrizala.

Pokojni Venizelos je bil po svojem prepričanju izrazil republikanec. Zanimivo pa je, da je včeraj poslal svojemu prijatelju, poslancu Rufosu pismo v katerem pravi, da iz dna svoje duše kliče: »Živel kralj Jurij II.!!« Za Grčijo ima Venizelos velike zasluge.

Kaj predlaga London?

London, 18. marca. n. Francoski delegati so izjavili da čeprav ni bil pri zadnjih razgovorih dosežen sporazum, vendar se lahko zabeleži velik napredek.

Minister Eden bo danes imel govor na sestanku sveta DN. Z ozirom na to, da bi se imel prihodnji sestanek DN vršiti v Ženevi, je angleška vlada izrazila željo, naj svet DN zaseda toliko časa v Londonu, dokler se ne doseže sporazum, s katerim bi se našel izhod iz sedanje težke situacije. Potrebno je tudi, da se sile podpisnice lokarnskega sporazuma med seboj sporazumejo glede bodočega dela, da bi se nato predložil načrt svetu DN in nemški vladi. Sile podpisnice lokarnskega pakta proučujejo sedaj tudi nemški predlog o novi pogodbi za dobo 25 let. Sedanja diskusija je omejena zgolj na zapadno Evropo in je šele v začetni fazi razvoja in bo treba še veliko časa, da se reši. Francoska, kakor tudi angleška delegacija želita, da se ves ta problem reši popolnoma mirnim putem in bo v ta namen uporabila vso svojo avtoriteto. Da se to doseže, je tudi potrebno, da pride do sloge med francosko in britansko delegacijo glede načrta o delu, ki bi dovedlo k cilju. V splošnem ne dajejo uradni krogi nikakih detaljnih obvestil o predlogu resolucije, katero je pripravila britanska vlada. Britanska vlada ne bo dala nikakih konkretnih predlogov o rešitvi posrednih vprašanj svetu DN ali pa Nemčiji. Mnenja je, da mora iti rešitev krize skozi sledeče tri faze: a) predhodni razgovori; b) ustvaritev pogojev za razgovore z Nemčijo in c) stvarni razgovori. Do sedaj se na konferenci sil podpisnic lokarnskega pakta še niti eno teh treh vprašanj ni rešilo.

Delegati lokarnskih sil se danes ponovno sestanejo ob 12.30.

Nemčija se ne umakne

Berlin, 18. marca. l. Včeraj je imel Hitler sestanek s svojimi ožjimi sodelavci, na katerem se je sklenilo, da se ne bo sprejelo nikakih pogojev, ki bi značili kakršenkoli umik nemških zahtev.

Pomen Lokarna za Belgijo

London, 18. marca. n. V angleškem javnem mišljenju prevladuje prepričanje, da razni krogi niso točno informirani o tem, kolikšne življenske važnosti je za Belgijo lokarnski pakt. Za Belgijo pomeni lokarnski pakt

veliko več kot pa za druge države, ki so tudi podpisnice tega pakta. Lokarno je vprašanje belgijske eksistence. Nemčija bi morala s tem računati, ko je naredila svoj korak zaradi francosko-sovjetskega pakta. Belgija nima niti s tem paktom nič opraviti.

Gospodarska pogajanja z Nemčijo

Iz Zagreba nam poročajo, da se je včeraj tam pričelo drugo zasedanje stalnega jugoslovanske-nemškega gospodarskega odbora, ki je bil ustanovljen v smislu trgovinskega sporazuma med Jugoslavijo in Nemčijo z nalogo, da stalno proučuje promet blaga med

obema državama in stavi predloge za povečanje medsebojne trgovine. Prvič se je ta odbor sestel že lani februarja v Monakovem. Toda med tem se je pojavilo mnogo novih vprašanj, ki zahtevajo temeljito proučitev. Nas v prvi vrsti seveda zanima vprašanje klorinskih plačil, glede katerih je Nemčija v precejšnjem zaostanku, saj dolguje Jugoslaviji že nad 480 milijonov Din. Nemci bi ta zaostanek najrajši plačali na ta način, da bi povečali svoj izvoz v Jugoslavijo. Zaradi proučitve tega delikatnega vprašanja se je sedaj ponovno sestel odbor v Zagrebu.

Huda nesreča pri Brezovici

Ljubljana, 18. marca.

Včeraj zvečer se je pripetila med Brezovico ter Logom huda prometna nesreča. Ponoči okoli polnoči se je vračal šofer kneza nWidischgruetza Berhold Fridrik iz Ljubljane proti Planini.

Šofer je vodil avto zelo hitro, tako da je prijel spremitevalca v avtu carinski uradnik Bole Andrej iz Planine šoferja za roko, kar je pa tudi že povzročilo stransko nesrečo. Avto je zdrljal naravnost v obcestno drvevo. Sunk je bil tako močan, da se je avto popolnoma razbil. Takoj je bil mrtav carinik Bole Andrej, težko ranjen je pa oblezal šofer Berhold Fridrik, katerega so tudi takoj prepeklili v ljubljansko bolnišnico. Pri pokojnemu Boletu so našli večje vsoto denarja. Stanje ranjenega šoferja je precej brezupno.

Dnevna kronika

— V društvu »SOČA« v Ljubljani bo predaval v soboto 21. t. m. v salonu »Pri levu« ob pol 21. uri mestni zdravstveni svetnik g. dr. Mis Franta o temi: »Odkrite besede zdravnika mladim ljudem«. To predavanje je silno važno zlasti za starše, a tudi za mladeniče in mladenke po 18 letu. Pridite vsi poslušati našega odličnega predavatelja, ki že več let vrši v »Soči« vlogo propagatorja zdravja. V poljudnih besedah bo predavatelj povedal vse to, kar morajo vedeti ne le starši pač pa tudi mladeniči in mladenke. Vstop vsakomur prost! Vabljeni vsi! Mladini pod 18 letom vstop ni dovoljen!

— Skioptično predavanje o morskih globlinah. Krajevni odbor Jadranske straže v Ljubljani bo priredil 26. marca t. l. ob 20. v dvorani restavracije Zvezde svoje prvo letošnje predavanje o temi: »Življenje v morskih globlinah«. Predaval bo univerzitetni asistent Dr. Ljudevit Kušer. Predavanje bo združeno s skioptičnimi slikami. Vabljeni so vsi člani in prijatelji Jadranske straže. Vstopnine ni.

V VSEM DOBRO ZNANI
DROGERIJI

R. HAFNER

CELOVŠKA CESTA 61,

dobite

KOLONJSKE VODE

RAZNIH VRST VONJEV

PO SAMO DIN. 10.— ZA ¼ L.

— Občni zbor Lesnega odseka Zvezde trgovskih združenj Dravske banovine v Ljubljani bo v nedeljo 22. marca ob 10.30 v Unionski dvorani v Celju. Na predvečer pred obnim zborom, to je v soboto 21. marca, bo prijateljski sestanek vseh lesnih trgovcev ob 20.30 uri v Celju, v posebnih sobi hotela »Evropa«.

DANES V KINU SLOGI!
PRVI POISKUSI
TELEVIZIJE

Danes ob 16., 19.15, 21.15 uri
senzacionalna premiera

Svet brez maske

Harry Piel in Olga Čehova

Ob 14.15 uri matineja po Din 4.50

DIVJI MUSTANG

Prvič v Ljubljani!

V gl. vl. KEN MAYNARD

KINO SLOGA Telef. 27-30

— Pred vsako spremembo vremena Vas pečejo noge in bolijo kurja očesa. Nerazpoloženi ste tako rekoč za nobeno delo. Vsak korak je za Vas prava muka. To vse le zato, ker svojim nogam ne posvetite dovolj pažnje, ker jih redno ne negujete. Obiščite našo pedikuro. V posebej za to pripravljeni kopelji Vam osvežimo noge in omehčamo trdo kožo. Odstranimo brez bolečin kurja očesa in delamo kožo. Postrizujemo Vam zaraščeno nohte. Pedikiranje 6 Din. Proti utrujenosti in za boljšo cirkulacijo krvi Vam priporočamo strokovniško masiranje nog. Masaža nog 4 Din. Posebite nas, prepričajte se sami. **BATA**

Ljubljana, Šelenburgova 7.

Radi praznika sv. Jožefa izide prihodnja številka našega lista v petek zvečer in jo bodo prejeli naročniki izven Ljubljane v soboto jutraj.

Velika pomladanska
MODNA REVIIJA
Kazino, od 21.—29. III.

po povratku iz študijskega potovanja v inozemstvu zopet redno sprejema
SVOJE ELEGANTNE MODELE
bo razkazal na veliki pomladanski modni reviji v Kazini od 21. — 29. marca t.l.

Naš Joe na političnem pouku

Pri gospe Evelini sev eda — kje pa drugod!

Ljubljana, 18. marca.
»Povejte mi, Joe«, — me vpraša zadnjič takole na celem gospa Evelina, — »ali vi verjamete v potovanje duš skozi živali?«

Za hip sem jo postrani pogledal. Ali gre za kak dovpt? Toda iz njenih vijoličastih oči je gledala resnoba. Zato sem odkrito izjavil:

»Ne, v to ne verjamem, ker bi tedaj živali bile enake človeku. A so veliko boljše od človeka! Moja psica Biba je bila edino žensko bitje, ki me je kdaj resnično ljubila iz vse svoje duše, brez najmanjše sebičnosti, z vdanostjo, ki je bila neizmerna... Vsak hip bi se bila raztrgala za mene, brez pomisleka, brez strahu... Zdaj pa povejte, madam, kdaj bi se kaka ženska raztrgala za možkega?«

»Ne. Ker ni noben moški toliko vreden!« je bil odgovor gospe Eveline. »Sicer bi pa tudi jaz lahko vprašala vas, kdaj bi se kakšen moški raztrgal za žensko? Ampak pustiva to. Jaz sem s prejšnjim vprašanjem mislila nekaj drugega. Ali poznate gospoda Kajeta?«

»Poznam.«
»Torej veste tudi, da je velik ljubitelj konj. No, ali ste pa tudi opazili, kako je njegova glava podobna konjski? Obraz, zobje, ves izraz... Frapantna podobnost! Kaj pravite k temu?«

»Slučaj. Takole igra narave...«
»Nič slučaj, nič igra narave!« oporeka odločno gospa Evelina. »On je v resnici konj. S konjskimi lastnostmi.«

»S konjskimi lastnostmi?« se začudim.
»Da, ali ga niste še slišali se smejeti? Saj vendar rezgeta kakor konj!«

»To ni noben dokaz, madam, oprostite! Poznal sem moža, moža resnično visoke inteligence, silnega obzorja in globoke modrosti. Ampak če se je zasmejal, je bilo to nekaj strašnega. Človek bi si bil najrajši zamašil ušesa! Prav kakor orel je rigal! Da, površ se je pa še tako rad smejal! Neznosno...«

»Zdaj bi pa rada vedela, kaj hočete s tem dokazati?« se razvema gospa Evelina. »Mar to, da je osel neumen? Kje pa je to dognano? To samo človek tako misli o oslu. Ne ve pa ne, kaj si osel misli o človeku? Morda smatra osel človeka za neumnega? Če je tako, potem moram reči, da je osel zelo pametna žival. Zakaj človek je v resnici neumen... Poglejte, kaj mi je davi dejal moj mož, ko sva se malo sporekla: »Bil sem res pravi osel, da sem tebe vzela!« je rekel.«

Aj, to torej je bilo tisto, kar mi je želela povedati gospa Evelina, da si olajša srce; zato pa taki ovinki, počenši s potovanjem duš sko-

zi živali. Na tihem se smejem, na zunaj pa obžalovalno zmagujem z glavo.

»Da«, vzdihne gospa Evelina, z bolešno-užaljenim glasom, »to mi je šel reči, ta —, ta —«

Gospa Evelina išče primerjave. Osel — ne more reči, zdaj ko je proglasila osla za pametnega. Hočem ji pomagati in hitim brskati po živalstvu. Ali katera žival je neumna, če osel ni neumen? Ne vem je, zato zasučem stvar z vprašanjem:

»In kaj ste vi na to, madam, odgovorili spoštovanemu gospodu soprogu?«

»Kaj sem mu odgovorila? Tole sem mu rekla: Če praviš, da si naredil neumno, ko si mene vzela, pravim pa jaz, da sem naredila pametno, ko sem tebe vzela.«

»Imenično, gospa Evelina! vzklikam navdušeno. »To se pravi ubiti nasprotnika v pojmu. Nato seveda —«

»Me je prosil za odpustanje. Zdaj sva spet prijatelja! ugotovi z zadovoljstvom gospa Evelina in puhne dim strmo v zrak.

Priznati moram, da mi gospa Evelina resnično imponira, zato pravim:

»Bogme, gospa Evelina, vi bi bili sijajna politikarica. Če bi vaš gospod soprogo kot politik vas poslušal, bi želel same lavorike!«

»Ali me ne poslušate, to je tisto! Vi moški sploh mislite, da me ženske o politiki ničesar ne razumejo. To je tista velika vaša zmeta. Kaj pa je potrebno imeti za politiko? Samo malo praktičnega domačega razuma. Tega pa moški nimate. Strašansko ste v vseh rečeh nerodni. Sicer mi pa povejte, mister Joe, v čem obstoja vsa politična umetnost?«

»Rajši vi mene v tem poučite, madam!« pravim resignirano. »tem bolj, ker nisem politik.«

»Dobro, Joe, vam bom pa jaz povedala, v čem obstoja. Prvič je treba v politiki vedno znati prehiteti nasprotnika, drugič pa vedno narediti tisto, česar nasprotnik ne pričakuje, oziroma narediti ravno nasprotno temu, kar nasprotnik pričakuje. Ali ni to učil že Napoleon?«

»Mislim, da je učil, gospa Evelina,« pritrujem z vsem občudovanjem njenega strateškega talenta.

»Na primer,« mi razlaga gospa Evelina. »recimo: Imam soseda, neprijetnega soseda, ki mi vsak čas kaj nagaja. Zdaj napoveduje po vsej vaši, da bo lepega dne pognal svojo kravo v moj zelnik. Kaj bom tedaj naredila jaz? Čakala, da res spusti kravo v moje zelje? In tedaj klicala na pomoč vso sosese? Ne. Ampak mu bom rajši sama hitro ponudila nekaj zeljnatih glav za njegovo lačno kravo. Kaj pravite: mar bo potem

vseeno šel naredit tisto? Gotovo ne, če je le količkaj spodoben človek!«

»Pa če ni količkaj spodoben človek, gospa Evelina, kaj pa potem?« imam svoje pomisleke.

»Potem pa stavim glavo,« pravi gospa Evelina, »z dvignjenim kazalcem, da bi vsi sosede tega nepridiprava enodušno premlatili! Vidite, tu treba samo prave taktike. Glavno je: zbrati vse moralne momente na svoji strani! Ali razumete to, Joe?«

»Razumem...« sem dahnil, prevzet od vidikov, ki so bili mojemu moškemu političnemu obzorju novi.

»In še eno je,« — nadaljuje gospa Evelina, — »kar mora dober politik vedno imeti pred očmi: Pravočasno odstopiti! Ne ostati sedeti, kadar začutiš, da sediš na smolji; ne riskirati, da se ti hlače docela prilepijo na stolček, in stojiš lepega dne takole smešno dekolitiran pred javnostjo!«

Z največjo naslado sem poslušal politični pouk gospe Eveline in pravim tako: Pri prihodnjih volitvah bom vsekakor kandidiral nenege moža, če se pismeno obveže, da se bo ravnal po modrih nasvetih svoje žene. Še rajši bi seveda kandidiral gospe Evelino. No, morda bodo do prihodnjih volitev tudi ženske že imele volilno pravico. Kar jim od srca želi Joe.

Beseda dneva

Kdor skrivno obrekuje bližnjega svojega, njega iztrebim; kdor je ošabnih oči in srca na pihnjenegega, tega ne strpim. Oči moje se bodo vpirale na zveste v deželi, da naj sedajo z menoj; kdor hodi po potu popolnosti, ta mi bo stregel.

(Sv. pismo: psalm Davidov 101, 5 — 7.)

V ljubljanskem trančaju. Dva gospoda, ki se drug drugega ne poznata, prideta slučajno v razgovor.

Vpraša prvi drugega: »Kakšnega političnega mišljenja pa ste kaj?«

»To je vse odvisno od tega, s kom govorim,« je bil odgovor.

V Chicagu. Oče gre s šestletnim sinčkom v konfekcijo kupiti mu obleko. Pri pomerjanju je sinčkov prvo vprašanje:

»Kje pa je žep za revolver?«

Žena je huda. Mož jo prosi: »Če že moraš tako kričati in mi delati očitke, pa se vsaj malo premaguj, dokler je še nekdo v sobi!«

»Pa saj ni nikogar tu?«

»Pač. Jaz!«

Dancing - Nebotičnik

Od danes nastopajo dnevno v dancingu pes ex RIN-TIN-TIN s telepatiskimi lastnostmi, pan FOLKMAN IMITATOR vseh živalskih glasov. Plesalki FEDA FEDORA in MERY ROSITA. Na sporedu tudi druge atrakcije.

UPRAVA

Maribor

m— Narodno gledališče. Četrtek, 19. marca ob 15. uri: »Ples v Savoyu«. Znižane cene. — Ob 20. uri: »Trafika«. Globoko znižane cene. Zadnjič.

m— Kino. Grajski: Sijajna veseligrada »Borba z zmajem«. V glavni vlogi Adela Sandrock. — Union: Senzacijski film »Zmagovalec oceana« (»Zmaga sreča«).

m— Založba »Piramida«. Glavni urednik »Večernika« ter znani mariborski književnik Radivoj Rehar je osnoval knjižno založbo z naslovom »Piramida«. Letno bodo izšle štiri knjige, naročniki pa bodo prejeli še revijo za socialna, kulturna in politična vprašanja.

m— Tujci v Mariboru. Do 15. marca je v tekočem mesecu prišlo v Maribor 1342 tujcev, od teh je bilo 372 inozemcev. — Preko severne meje pa je v februarju dopotovalo v Jugoslavijo 3846 potnikov, odpotovalo pa 3979.

m— Občinske volitve, ki bodo 29. t. m. v Studencih in Radvanju, vzbujajo že sedaj veliko zanimanje tudi v Mariboru, kjer so centrale za agitacijo. Vsak večer so v obeh občinskih sestankih in shodi, ki jih prireja obe skupini.

m— Jožefovo gledališče. Na praznik bosta v gledališču dve predstavi ob znižanih cenah. Popoldne bo izredno uspela opereta »Ples v Savoyu«, zvečer pa zadnja uprizoritev komedije »Trafika«.

m— Dopoldne trgovine odprte! Ob praznikih 19. in 25. t. m. bodo trgovine v Mariboru po odredbi Združenja trgovcev dopoldne odprte.

m— Z drogom ga je pobil. V ponedeljek zvečer je 21-letnega delavca Antona Murka iz Limbuša napadel iz zasede blizu Peka se ne izsledeni moški ter ga z železnim drogom udaril po glavi, da mu je počila lobanja. Vzrok napada bo najbrže črna ljubosumnost.

m— O Ivanu Groharju bo predaval g. Anton Podbevšek iz Ljubljane v petek 20. t. m. ob 8. zvečer v Ljudski univerzi. S Podbevškovim predavanjem počasti Ljudska univerza 25-letnico Groharjeve smrti.

Boj s tihotapci

V Tišini ob državni meji je obmejna straža zasedla družbo tihotapev, ki so skušali vtihotapiti v našo državo prepovedano blago. Na poziv se niso ustavili, nakar so stražniki streljali, a tudi tihotapci so odgovorili s samokresi. Večina jih je pobegnila, ujeli so samo dva, pri katerih so našli 80 kg saharina, nekaj tisoč kresalnih kamnov ter 72 vžigalnikov.

Pravica dosežena, kruh pa žal še ne

Celje, 17. marca

Ze pred dobrim tednom je »Glas« napisal nekaj vrstic o drobtincah premoga, ki so padle z bogatinovega voza, kako so jih pobirali revni otroci, in kako so bili takoj zaradi tega trije delavci odpušteni iz službe. Precej časa je že od tega dogodka, saj je to bilo že 26. novembra 1935.

Podjetje mora plačati

Podjetje, ki je 26. novembra odpustilo delavce 26-letnega Perperja Oskarja, 42-letnega Jereba Blaža in 36-letnega Jereba Franca, je bilo Prva Samotna tovarna d. d. v Štorah. Tam se je torej dogodilo, da so bili odpušteni trije delavci. Razprava je pokazala, da delavci niso kradiji premoga, kar je skušalo podjetje dokazati, temveč da je neka ženska in nekaj otrok pobiralo premog, ki je bil med vožnjo in pri delu raztresen. Še več, sodišče je celo ugotovilo, da ne morejo delavci biti odgovorni za škodo, ker so tedaj, ko je siročad pobirala premog, bili zaposleni pri razkladanju glin na nekem drugem vagonu in niso mogli poditi otrok okrog vagonov naloženih s premogom in po cestah skozi Štore, ker bi jim v tem primeru pač

podjetje lahko očitalo, da niso vršili svoje službe vestno. Ta okolnost je vplivala na izid pravde in sodnik dr. Berlic je po vestni in temeljiti razpravi obsodil podjetje na plačilo mezde za čas odpovedanega roka, seveda pa tudi pravnih stroškov.

In kaj sedaj?

Delavci so torej dobili zadoščenje in bodo dobili izplačano mezdo za odpovedani rok. V okviru obstoječih zakonov so torej dobili zadoščenje, toda ti zakoni so zelo pomanjkljivi, kajti navzlic vsemu temu ne bo mogoče prisiliti podjetja, da bi sprejelo nazaj svoje dolgoletne uslužbenec in vrnilo kruh njim in njihovim družinam, skupaj 15 ljudem, ki so že štiri mesece v največji bedi.

Socialni čas se s tem ne more sprijazniti; tu je lepa naloga za našo zakonodajo, da ustvari možnost pravične rešitve takih in podobnih sporov med delodajalci in uslužbenci.

Upamo pa, da bo v priučnem primeru podjetje pokazalo toliko socialnega čuta in širokogrudnosti, da bo delavce spet vzelo nazaj na delo, kar bo podjetju gotovo samo v prid.

T.

Strašna usoda mlade vdove

Kot žrtev mazačke umira v groznem trpljenju

Zagreb, 18. marca.

V oddelku Zakladne bolnice poleg Higijenskega zavoda umira 24 letna vdova, ki so ji zastrupili kri z neko »operacijo«. To je opravila na njej neka ženska. Takih slučajev je bilo v Zagrebu že precej, vendar se nesrečne žene še vedno zatekajo k mazačkam, da bi se iznebile plodu.

Priznanje na smrtni postelji

Ta primer je posebno grozen in vprav kriči po tem, da je treba za tako početje končno začeti ostro kaznovati zakotne mazačke. Gre za mlado vdovo Milko Vizjakovo. Sirota ima zastrupljeno kri in se prav dobesedno bori s smrtjo. Reva je vsa pomodrela in zabrekla. Ker slutiti, da se ji bliža konec, je povedala od konca do kraja vse po pravici, kako je prišla do tega.

Okrog 3. zjutraj so jo začele tako zapuščati moči, da je zaprosila, naj ji pokličejo kakega policijskega organa. Povedala je, da mu mora odkriti nekaj važnega, ker ne mara s skrivnostjo s sveta. Seveda so njeni prošnji ugodili in poklicali v bolnišnico policijskega agenta, ki mu je Vizjakova povedala, da je njeno nesrečo zakrivila neka Slava K., ki stanuje na Srebrenjaku.

Strah pred otrokom

Vdovina povest je naravnost grozna. Kaže, na kako strašen način stavljajo mlade žene svoje življenje na prevesico, kadar se hočejo iznebiti z nedovoljenimi sredstvi nezaželenega plodu. Milka Vizjakova bi bila morala postati mati. Tega se je bala. Nesreča je hotela, da se je zatekla k omenjeni Slavi. Ta ji je obljubila, da jo reši težav in da ne bo imela radi tega nobenih sitnosti. Vdova se je

ravnala po navodilih te ženske. Najprej je popila neko »zdravilo«, potem je pa Slava še pomagala s tremi kosi neke korenine. Vdova je vse to zavžila in se je s tem uničila.

Zastrupljenje

To je bilo 8. marca. Res se je pojavilo krvavenje, ki ga je Slava napovedala. Izostale pa niso niti zle posledice. Nekaj dni za tem je vdova začutila silovite bolečine in so jo morali končno prepeljati v bolnišnico. Zdi se pa po vseh znakih, da je pomoč že prepozna, ker se je pojavilo, kakor smo uvideli omenili, zastrupljenje krvi. Reva izgleda strahotno in v zadnjih vzdihljajih nepopisno trpi. Policijskemu agentu je izpovedala, da je Slava opravila vso »operacijo«.

na njej v stanovanju na Srebrenjaku, Natančno je opisala hišo, označila hišno številko in povedala tudi imena nekaterih Slavininih podnajemnikov, le Slavininega priimka se ni mogla točno domisliti.

Mazačka taji

Policija je med tem Slavo že našla in jo prišla. Ženska pa seveda odločno zanika, da bi bila kdakoli kaj dajala Vizjakovi. Pravi, da se hoče vdova samo maščevati na njo. Seveda policija njenemu zagovoru ne verjame, ker si je težko misliti, da bi mlada trpeča žena na smrtno uro mislila na maščevanje. Policija zato vodi obširno preiskavo, ker ta »pomoč« gotovo ni bila edina v Slavinini delovanju.

Kmetska samopomoč v Kranju

Mesarji pa: Dražja živina — dražje meso

Kranj 18. marca.

Pred tremi tedni je Kmečka zveza za Slovenijo nalepila na živinskem trgu odlok, ki določa naslednje cene živini:

Voli in boljše krave: I. vrsta 5 Din; II. vrsta 4—4,50 Din; III. vrsta 3—3,50.

Teleta: I. vrsta 7 Din; II. vrsta 6 Din; III. vrsta 5 Din.

Kmetje so bili veseli, da jim ne bo nihče več zbijal cene. Mesarjem pa seveda to ni bilo nič kaj po volji, ker ne bodo več mogli ceneno kupovati. Kmetje je preje v hudi stiski za denar prodajal za nizko ceno in je bil pri takem kupu mesarjev dobiček kaj čeden.

Tisti dan tudi ni bilo več mesetarjev na trgu. Bili so kar odveč. Zato so se mesetarji ta dan postavili na ceste in lovili kmete, ki

so gonili živino na trg. »Zgihaj« so kar na cesti in kmet je bil seveda vesel, da je tako hitro prodal. Seveda je bil potem razočaran, ko je zvedel, da bi lahko prodal za 500 Din dražje. Ta dan se kupčija na trgu ni mogla nič kaj razvijati in nekateri prizadeti so ostro nastopali proti tej določeni cen.

Ta ponedeljek je bil zelo slab dan za živinski trg. Živine je bilo več, kot je preje prodal najboljšo, malo, kupčija slaba. Toda mesarji nočejo biti prikratkani, zato so enostavno ceno mesu dvignili. Tako je ta odlok v korist kmetu, pa tudi v škodo zlasti delavcu, ki že tako dovolj drago plačuje hrano. Edino mesarji niso prizadeti, držeč se načela: Dražja živina — dražje meso.

Jugoslovansko akademsko društvo v Kranju bo na Jožefovo, dne 19. t. m. ob 11. uri otvorilo v dvorani Stare pošte v Kranju razstavo Mihe Maleša. Otvoril jo bo dr. Rajko Ložar iz Ljubljane. Razstava bo odprta do 29. marca. V soboto 21. t. m. ob 20. bo pa dr. Ložar predaval pod okriljem Ljudske univerze v gimnazijski telovadnici o umetnosti Mihe Maleša. Kranjčani imajo priliko, da si ogledajo naj-novejša dela Mihe Maleša, ki je v umetnika dozorel član naše mlajše umetniške generacije.

Obisk v modnem ateljeju Bazanella

Naš obrtniški naraščaj si utira svojo pot

Ljubljana, 18. marca. Ljubljanski modni saloni so zadnje dni razgibani, saj pa tudi ni ču-a, ker pripravljajo svojo modno evijo. Morda bom kaj izvedel, ar bo zanimalo naš damski svet, em si misli, ter zavil v veliko onosno hišo tam blizu nas v Ga-jevi ulici številka šest. Moderna je to hiša, kar nekam čuden ob-čutek imaš, ko hitiš po kamenitih stopnicah; nekako kot bi prišel k zobozdravniku, ki te bo klal na žive in mrtve.

Ostanem pred vrati. Modni salon Bazanella. Prav, tvegal bom. Pozvonim. Vrata mi pride odpirat mlada gospodična.

— Prosim, je gospa doma?

— Da, izvolite naprej. Vstopim v prijazno sprejemnico. Na mizi kopa modnih listov. Vsa oprava je moderna, tu je pač res dom okusa, si mislim. Bog ve pa, če ni gospa prav zadržana ter me bo kot vsilj-vega reporterja prav pošteno na-gnala, češ, da kot možki segam predaleč, ako se malo pozanimam za damsko modo. Kmalu se odpre-jo vrata. Krepko stopi predme ter mi seže v roke.

— Moje ime Bazanella!

Na brate, sedaj pa imaš. Menil sem, da bo pomočnica, ki je prišla oprostiti gospodinjino, ki me ne more sprejeti, ter me bo odslovila.

— Želite gospod?

Pa sem gospodični lepo povedal, kaj in kako je z menoj. Da sicer nimam žene, za katero bi prišel naročiti novo oblekoo, le firbec me je prignal. Sedajle bo pa treščilo, sem si misli. Ni treščilo. Le-po me je gospodična Bazanella po-vabila v svoj atelje ter mi tam vse razkazala. Zares, moram priznati, da vodstvo takega salončka ni kar si bodi.

— Gospodična, vi ste gotovo bili dosti v inozemstvu.

— Niti potnega lista nimam, sploh še nisem bila tam čez.

— Kako to? Pa odkod vsa ta vaša delavnost?

— Vse, kar snujem, je plod mo-jih lastnih možganov, vse to so moji lastni zamisleki ter osnutki.

— Gospodična, kaj pa vaša kli-jentela?

— Na splošno imajo ljubljanske dame dober okus, toda večkrat bi želela, da mi pustijo v mojem ustvarjanju več svobode, da bi mogla uveljaviti vse svoje sposob-nosti. Prepričana sem, da bi bile moje dame potem še bolj zado-voljne z mojim delom. Tako se pa čestokrat čutim v svojem snova-nju zelo uklenjeno v zahteve in pogoje klijentele.

— Gospodična, ste še zelo mla-di, Vam je pot po svetu odprta.

— Vse to priznavam, toda več-krat sem baš na to, da še nisem bila zunaj v svetu, ponosna. Vse moje kreacije so zato res samo-nikle ter res tudi moje. Že v zgod-nji mladosti sem izgubila starše ter sem tako ostala popolnoma prepuščena sama sebi. In sedaj ima moj salon že sedem delovnih moči poleg mene. Moj smoter je, ustva-riti res nekaj našega, popolnoma našega! V sebi čutim silno delav-nost ter ambicioznost.

— Kaj pa menite gospodična, o prirejanju modnih revij, jih od-bravate?

— Načelno jih seveda odobra-vam, saj se bom pa zato tudi ude-ležila te modne revije z več mo-deli. Pokazati hočem ob tej priliki svoj lastni okus. Upam, da bo pu-blika popolnoma zadovoljna. Dala bom ceneno, a vendar fino robo. To je moje načelo!

Odšla je, ker so prihajali mane-keni na poizkušnjo oblek. Vrgel sem še oči po njenem domu. Pohištvo je moderno v srebrnem motnem

laku, sem pa tja moderna kerami-ka, vendar pa naša domača. Obču-doval sem mlado in delavno last-nico, ki zasluži, da z njo seznanimo naše občinstvo.

— Gospodična, kaj pa konku-renca?

— Zame konkurence ni, v vseh vidim sodelavca naše stroke. Slo-žno delava skupaj s kolegico last-nico modnega salona s klobučki

»Truda« na Aleksandrovi cesti. Skupaj bova pokazali občinstvu najin okus, ki nikakor ne bo kopi-ran.

Poslovil sem se. Spoznal sem ves trud naše mlade obrtniške ge-neracije, ki mora orati ledino in si utirati svoja pota v časih krize ter malodušnosti, ki jih grenijo tu-di prazni predsodki.

DOLENJSKE NOVICE

Kaj je z elektrifikacijo Dolenjske

Davna želja in zahteva vseh Do-lenjcev po elektrifikaciji še ni izpol-njena. Mnogo se je že pisalo, še več pa govorilo in razpravljalo, nešteto deputacij, prošelj, vlog in spomenic je bilo že vloženih tako pri banovini, kakor tudi pri drugih odločujočih osebnostih, vendar pa v skorajšnje uresničenje tega za Dolenjce življen-sko važnega vprašanja kar nimamo še trdnega upanja.

Upravni odbor Pokojniškega zavo-da je že pred časom odobril kranj-skim Deželnim elektrarnam (KDE), dolgoročno posojilo v znesku 7 mili-jonov Din za elektrifikacijo občin Novo mesto, Šmihel-Stopišče, St. Jer-nej, Brežice, Kostanjevica, Krško, Mirna, St. Rupert, Mirna peč, Mokro-nog, Trebnje, Sevnica in Leskovec, pod pogojem, da prevzamejo navede-ne občine solidarno jamstvo za to po-sojilo z vso svojo davčno močjo in z vsemi nepremičninami. Po vestih iz nekaterih občin pa je nekaj občin jamstvo za posojilo deloma odklonilo in so se nekateri občinski odbori iz-

javili, da njih občine jamčijo za poso-jilo le z davčno močjo, nikakor pa ne tudi z nepremičninami. S temi sklepi pa so te občine posojilo onemogočile.

Če bi bil načrt elektrifikacije Do-lenjske, ki so ga izdelale KDE, nez-mogljiv, obstoja še projekt za elek-trifikacijo ožje Dolenjske in Posavja s pomočjo kalorične centrale v Krme-lju. Občine naj bi proučile še ta pro-jekt. Kalorična centrala v Krmelju lahko takoj da na razpolago potrebni električni tok po nizki ceni, pozneje bi se pa to omrežje spojilo s central-nimi vodi KDE. V tem primeru bi znašali stroški za daljnovod Trebnje, Mirna, St. Rupert, Rakovnik, Mokro-nog, Bistrica, St. Janž-Krmelj 700.000 Din., za transformatorske postaje 340.000 Din. in za lokalno omrežje 510.000 Din. Skupaj 1.550.000 Din. Upajmo, da se bo našel zadovoljiv iz-hod iz zastoja, v katerem se elektri-fikacija Dolenjske zopet nahaja, od-nosno začasno nahaja, da bodo možje in odločujoči vse hipne ovire kmalu premagali.

Nenadna smrt Franca Reitza iz No-vega mesta je pretresljivo odjeknila širom Dolenjske. Pokojnika, ki je bil markantna osebnost v dolenjski me-tropoli znan v poslednji vasi lepega dolenjskega kotička, so na njegovi zad-nji poti spremljali tisoči in tisoči, ki jim je bil pokojnik prijatelj, svetova-lec, vodnik, vsem pa vzor-moža ved-no čistih dejanj, ki bodo še dolgo ri-sala Dolenjem pota, ki jih je v svo-jem življenju hodil ta vnati klicar bratstva, ljubezni in sloge med na-mi.

Dobrniški požigi, o katerih je naš list poročal, da so bili povzročeni z neznanim razstrelivom, ki je v prsle-dku tedna dni upepelo domačije 5 posestnikom so še vedno zaviti v te-mo. Kasacija je namreč razveljavila

NA VELIKI POMLADANSKI

MODNI REVJI

obrnitiškega društva v Kazini

*
pokažeta

*
MODNI SALON ANKA PUČNIK

*
in krojaški mojster
ADALBERT PUČNIK

*
svoje modne izdelke.

*
Vabimo Vas na obisk modne revije,
k cenjenim naročilom pa v
Selenburgovo ulico 1.

razsodbo novomeškega sodišča, ki je za te požige na podlagi splošnega su-ma obsodilo na več letno robijo biv-šega gostilničarja in posestnika Smo-liča iz Dobrnja.

Učiteljstvo novomeškega sreza je zborovalo v sredo v Novem mestu. Učitelji-vrtnarji in vrtnarice so ob tej priliki prinesli s seboj razna semena,

gomolje, korenike, potaknence lončnic, cepiče i. dr., radi medsebojne zame-njave.

Mokronožanje! Ni vseeno ali ste na-ročeni na drag dnevnik ali na cenej-šega, ki vas za manj denarja informi-ra o vseh dogodkih tako, da je o prednosti cenejšega dnevnika vsak dvom odveč. Zato se naročite na »Glas naroda«, ki prinaša vse in za vsakogar, in ki bo v bodoče med »Dolenjskimi novicami« tudi iz Mo-kronoga prinašal vse važnejše vesti. List stane mesečno samo Din 12. Opo-zarjamo Vas zlasti na svojevrstno zanimivo ureditev lista v reportažni obliki, dalje na naš senzacionalni ro-man »Maščevalec«, na splošno pri-ljubljeno dnevno »Astrološko napo-ved«, na novo uvedeno rubriko »Do-lenjske novice«, itd. Mnogim pošlja-mo današnje številko lista na ogled. Ne vračajte je! Poslali Vam bomo še nekaj števil in vas prosimo, da se kmalu odzovete in nam nakažete din 12, ter postanete naš naročnik.

Celje

c— Ne strda več. Jetnik Gudec, ki se nahaja zaradi raznih tatvin v zaporu in čaka obsodbe, je po šest dnevem prostovoljnem stradanju za-čel vživati hrano. Tudi pločevinast lonček, ki ga je iz jeze pojedel, mu je šel skozi želodec.

c— Umrli sta 53-letna služkinja Mak Franca iz Rače 16. v bolnici in 76-letna Lupše Urša, prevzitarica iz Pe-čovnika pri Celju. N. v m. p. l. Zalu-jočim so žalje!

c— Sredpostni živinski in kramar-ski sejem bo v Celju v svboto 21. marca. V petek, 20. marca pa je sejem tudi v Šmarju pri Jelšah.

c— Padlo je polovico šoferskih kan-didatov pri zadnjih šoferskih izpitih v Celju. Od 20 priglasenih je izpit napravilo le 10 kandidatov. Na po-novni izpit bodo čakali šest tednov.

SREČKE

državne razredne loterije

A. REIN IN DRUG

ZAGREB

7. in 8. aprila

žrebanje:

Gajeva lica 15-81

Stavka slušateljev ljublanske univerze

Ljubljana, 17. marca.

Borba tehniške fakultete proti novi reakcionarni tehniški uredbi traja že tri mesece. Ker trud tehnikov doslej ni rodil uspeha, je Zveza strokovnih klubov tehniške fakultete v Ljubljani odločila na osnovi sklepa zadnjega članskega sestanka, da položi nadaljnjo borbo v roke vseh tehnikov.

Tej akciji tehniške fakultete so se tovariško priključile ostale fakultete. Za sredo ob pol 11. uri je bil sklican sestanek na univerzi, da se solidarno odločijo za vztrajno borbo za pravice tehnikov. Sestanek pa se ni mogel vršiti, ker je bila univerza zaprta. Ob določeni uri so se zbrali slušatelji vseh fakultet pred univerzo in zahtevali pojasnila, zakaj se zborovanje ne vrši. Pomirili so se, ko je sekretariat javil, da dovoljuje zaproseno zborovanje za petek dopoldne, ker je današnji dan namenjen oficijelnemu obisku gospoda francoskega poslanika.

Slušatelji so se nato mirno razšli in s tem dokazali vso discipliniranost, zavedajoč se resnosti borbe za izboljšanje študija. S tem dnem je ZSKTF proglasila štrajk v odločen protest proti reakcionarni tehniški uredbi. Štrajku so se pridružile vse ostale fakultete, da dokažejo popolno razumevanje za težave svojih tovaršev.

Črv ljubosumnosti

Ivan Dugalič iz Gradišča pri Osijeku je bil sicer poročen. Poleg žene pa je imel ljubavno razmerje še z lepo Marico Paršilovac. Poleg sladkih uric, ki sta jih skupno preživela, ne da bi zato vedela njegova zakonita žena, je med Ivanom in Marico često prišlo do burnih nastopov. Ivan je namreč silno trpel zavoljo ljubosumnosti. Na vsakem koraku je zasledoval svojo lepo ljubico. Črv ljubosumnosti pa je glodal globlje in globlje, dokler ni v Ivanu dozorel načrt, da Marico kaznuje za njeno nezvestobo. Nič hudega sluteče dekle je povabil na svoj skedenj ter ji tu zadal s puškinim kopitom več ran na glavi, ki so bile smrtonosne. Ko se je dekle na skedenju zgrudilo, je Ivan pozval svojo ženo in oba sta nato zamesla truplo na bližnjo njivo ter ga tam skrila med turševje.

— Društvo »Bran-i-bor«, podružnica v Ljubljani, naznanja, da bo 20. t. m. ob 20. uri redni občni zbor v smislu člena XIX. dražtenih pravil, in sicer v sejni dvorani ljubljanskega magistrata. Narodno obrambni delavci v zbor!

Prelepa rožca jožefca Da ne bomo oropani planinske flore

Ljubljana, 19. marca

»Kraljeva roža«, kakor so pred dobrili 100 leti pričeli imenovati to redko našo krasotico, ker jo je na povabilo grofa Blagaja, ki jo je odkril v bližini svojega polhovgrajskega gradu, prišel občudovat sam saški kralj, spet cvete, saj je danes praznik sv. Jožefa, ki ima po njem rožica tudi ime »jožefca«, kakor nam je sporočil grof Blagaj.

Nismo pa letos še videli Blagajevoga volčina cveteti v Polhovgrajskih dolomitih ali gori na posavskem Kozjaku, temveč v skrbno zagrneni košari mlade

prodajalke pred kresijo

od tromostovju.

Redke rožice so se vedno posmejale iz košare, kadar ni bilo nobenega sumljivega človeka blizu, namreč uslužbenca tržnega urada ali stražnika. Naglo je deklica razprodala polno košaro in menda je nikdo ni opozoril na to, da s prodajanjem blagajk dela največjo škodo gozdovom in hribom, kjer stoji njen dol. Svoj kraj hoče oropati največje dragocenosti, ki Polhovgrajske dolomite najbolj krasi in dela zanimive vsemu svetu. Množica, ki hodi občudovat »kraljevsko rožo«, je prav izdaten vir dohodkov hribovskega kmeta v teh slabih časih. Igalke ali blagajke je pa vedno manj, da jo že težko najdeš. Ta prekrasna in še bolj slavna rožica namreč silno redko napravi seme, da se s semenom prav za prav ne more razmnožiti, poleg tega pa večina tudi ne požene več, če ji odtrgaš vršiček! Kraljeva roža zato izumira in bo tudi

prav gotovo izumrla

Kdor ima le malo srca za prirodo in lepoto svoje domovine, naj poišče morda zadnji spomin svoje srčne kulture in pomaga rešiti to drobno nežno krasotico, ki je med prvimi ponesla vest o lepoti in zanimivosti naše domovine v svet.

Poznamo kmete okrog cerkvice sv. Mohorja na Osoviniku, ki blagajko še sami varujejo. Ti gor-

Ljubljana, 18. marca.
Ljubljanska policija je včeraj priredila obsežno racijo, pri kateri so sodelovali vsi oddelki naše policije. Uspeh racije je bil porazen.

Vrstile so se pred policijskimi uradniki razne izgubljenke, dolga vrsta brezposelnih po svoji ali brez svoje krivde ter še mnogi drugi, katerim sicer ni mogla policija dokazati nič kaznjivega, vendar jih bo pa obdržala pod svojim budnim očesom. In začelo se je spravljanje domov po raznih občinah. Romali bodo ti večni popotniki, dokler jih ne pri- mejo skomine, da bodo prišli zopet k nam — do prve naslednje racije. Pravcato policijsko večno kolo.

Že sedaj policija opozarja, naj Ljubljančani sami pazijo, da ohranimo naše parke res lepe, ter

Velika racija

da naj takoj naznanijo vsakega zlikovca, ki bi kakorkoli poškodoval naše javne nasade.

Da je bila naša policijska kronika še pestrejša, sta poskrbela včeraj naš tramvaj ter enovprežni voz tam za vodo. Tramvaj je vestno po svojem tiru pripeljal po Stritarjevi ulici, medtem ko je nenadoma trčil vanj voz posestnika Marsejla iz Zelene jame. Gre za nesrečen slučaj.

Tatovi so bili tudi precej aktivni zadnje dni. Ukradli so Kleblu Emilu iz Lužiškosrbske ulice moško kolo, vredno 1500.— Din. Lerman Marjeta je pa prijavila policiji, da ji je nekdo ukradel na njenem domu na Glinah z balkona površnik. Posestniku Jankoviču Ivanu je pa neznan tat ukradel v Črni vasi leseno dvigalo, vredno 500.— Din.

janski kmetje imajo več srčne kulture in več ljubezni do domovine, kakor tista mestna drhal, ki vsako pomlad uničuje Blagajev volčin brez usmiljenja. Njim dajte oblast, da bodo

s cepci in tudi s ščetinami ali soljo

naučili podivjano mestno »inteligenco« spoštovanja do izumirajoče blagajke.

Moža — Bog mu daj večni mir! — ki je mislil, da postane najvišji sodnik v deželi, sem v vagonu srečal s polnim oprtnikom dafne Blagajane in v slavni županovi gostilni pod Osovnikom se je na mizi bohotil šopek igalk! Z zakonom zaščiteno blagajko in druge zaščitene rastline bomo obvarovali le, če bomo zaščito vzeli sami v roke! Brez usmiljenja odajte vsakega roparja orožniku, a orožništvo naj na deželi, po kolodvorih in vlakih kar najstrožje opravlja svojo službo in varuje predpise. Ker imamo zakon o zaščiti rastlin, imajo

Grozen samomor: Z dinamitom si je končal življenje

Sibenik, 18. marca.

V vasi Šepurini ne pomnijo tako grozne smrti kot je doletela kovača Vicka Lovrina. V zgodnjih jutranjih urah je vas prebudila močna detonacija. Prebivalci so zapustili svoje hiše in odšli radovedni poizvedovati, kaj se je zgodilo. Med tem se je okoli kovačeve hiše zbrala že večja gruča, ki je z obžalovanjem komentirala grozen samomor.

Kovač Lovrin je bil pred groznim dejanjem delj časa v norišnici, od koder pa so ga pred dnevi izpustili kot nenevarnega. Več dni je mož taval okoli, nato pa je dozorel v njem grozen sklep samomora. Kupil si je večjo količino dinamita in si ga v usodni noči položil v postelji na prsa. Ko je družina globoko spala, je kovač prižgal užigalno vrstico in

odgovornost za zaščito rastlin oblasti

Lansko letoviško sezono so angleški lordi in drugi bogataši občudovali naše planine in niso mogli prehvaliti naših planinskih koč ter gostiln in prenočišč po dolinah. Strahotno so se pa zgrazali ob divjaškem iztrebljanju alpskega rastlinstva! S tem jih bomo odgnali.

Če bo šla naša in tudi uradna obzirnost tako še nadalje, bomo morali v kratkem zaščititi celo

navadni in gosposki zvonček

in druge danes pri nas še popolnoma navadne rastline, kakor je zvonček in druge take rožice že morala s prav strogim zakonom zaščititi Nemčija. Za pospeševanje tujskega prometa, ki naj nas reši iz krize, žrtvujemo vse, a kdo bo naše kraje še pogledal, ko bodo oropani najlepšega svojega okrasa — planinske flore?

dinamit je moža dobesedno razemesaril. Raztrgal mu je popolnoma prsni koš in srce. Po čudnem naključju pa se domačim ni nič česar zgodilo.

Smrtna žrtev karambola pred Leoniščem

Ljubljana, 18. marca.

V nedeljo zvečer je vozil ljubljanski športnik Vital Seunig, brat lani ponesrečenega Staneta, po Zaloški cesti. Pred Leoniščem je srečal vojaka kolesarja Stivača Josipa. Seunig se je hotel umakniti tramvaju, pa je že zavozil v vojaka s tako silo, da je vojak odletel s kolesa ter tresel v cestno ograjo. Ponesrečenca so pasanti takoj odnesli v Leonišče, ker je bil v globoki nezavesti. Pozneje je tudi vojak za poskodbami umrl. Policija je takoj uvedla preiskavo ter tudi zaslišala vse priče, ki so videli ves potek nesreče, tako da ne bo težko ugotoviti pravega kriveca.

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

7 =

»Torej presim samo še hipček potrpljenja, gospod, takoj bom napravljena. Izvolite se malo usesti ta čas, prosim!« Ponudila mu je stol in bila z njim kakor s starim dobrim prijateljem, ki mu popolnoma zaupa.

Alfred jo je gledal, ko si je dajala opravka pri neki veliki potni košari. Zdaj je šele dobro opazil njene dražesti. In mikalo ga je, da bi jo poljubil; vendar se je premagal, ker je imel veliko izkušenj pri ženskah in je vedel, da usiljivost žensko samo odbija.

»Saj bo še noč, moja!« se je potolažil.

Maggy je zaprla košaro in oblekla plašč, potem pa se obrnila k svojemu kavalirju:

»Tako, zdaj sem gotova — lahko greva — gospod bankir Alfred Bell!«

Pustolovec je poskočil, kot bi ga pičil gad.

»Kaj — kaj?« je ves presenečen zajecjal. »Kako pa veste, gospodična, da ...«

Vrata v sosednjo sobo so se odprla, in še preden se je zavedel, sta ga že pograbila Jim in Bill. Izkušal se je braniti in vpiti na pomoč, toda trde pesti Jackovih pomagačev so ga držale kot vkleščah, Bill pa mu je že tudi zamašil usta.

Ko je bil trdno povezan, so ga zbasali v tisto veliko potniško košaro, ga naložili na voz, ki je čakal pred hišo, in se odpeljali v skrivnostno hišo.

★

Ko je Maggy stopila pred gospodarja, pa mu podala poročilo, je dejal:

»Mi je že vse znano, gospodična! Zal moram zdajle takoj oditi, ker imam zelo važen opravček. Zahvaljujem se vam za vašo pomoč, moram vas pa takoj zaprositi še za drugo uslugo. Moji pomagači bodo hodili poročat, ker pa mene ne bo tu, vas prosim, če bi vi hoteli vsa njihova poročila zabeležiti, da jih bom lahko takoj prebral, čim se vrnem.«

Maggy so zasijale oči od veselja. Tako zaupanje!

»O, kako rada, gospodar!« Zanesite se na mene, jaz ... jaz ... Besede so ji pošle, tresla se je od sreče. Že dobro, že dobro, Maggy! jo je pomiril Jack. Zdaj pa ponesite tiste listek na »Teror«, tiste se našega ujetega ptičar! Stopil je k pisalni mizi, hitro napisal nekaj besed, na listek in ga ji izročil.

Maggy je pokitela na »Teror«. Prišla je tja v trenutku, ko sta dva moža nesla tisto veliko košaro na ladjo.

»Kaj hočete?« je osorno vprašal eden pomagačev.

Maggy mu je dala listek, katerega je bežno prečital.

»V redu!« je dejal. »Sporočite gospodarju, da bomo točno izvršili njegov ukaz.«

»Kaj pa boste naredili s tem tukaj?« je vprašala Maggy, pokazavši na košaro.

Pomagač se je samo zarežal in ji pokazal hrbet.

DAVISOVA SMOLA

Na londonski policiji je bilo po dolgem času zopet vse razburjeno.

Eden najbolj znanih londonskih bankirjev, lahkoživi in razsipni Alfred Bell, je nenadoma brez sledu izginil.

Davis, kateremu je policijski šef poveril nevhvaležno nalogo, najti pogrešanca, je pretaknil vse mesto, toda zaman. Nikjer ni našel kakega sledu, ki bi mu bil vsaj malo pomagal razmotiti zagonetno zadevo.

Nejevoljen nase in na ves svet, se je tisto jutro vrnil na glavno policijo in pregledoval zdaj poročila, ki so jih v tej zadevi poslali policijski agentje, ki so iskali Bella tudi zunaj Londona. V tem je močno potrkalo na vrata, in jezno je zagodrnjal Davis: »Že zopet me motijo! — Naprej!«

Vrata so se na stežaj odprla in v sobo se je prijavil policijski agent Gordon. To je bil stric Molly Gordonove, ki jo je bil svojčas priporočil Davisu za vojnko. Mož se je bil medtem že čisto zapil.

»Gordon!« ga je nabrul Davis. »Kaj naj to pomeni? Ali vam nisem prepovedal, priti še kdaj v takem stanju k meni?«

Gordon se je komaj držal na nogah in srepo buljil v Davisa. »Kaj hočete? Hitro povejte — ne utegnem!«

»Nekaj — nekaj — važnega moram — povedati,« je jecal pijani Gordon.

»Kaj, vi?« je prezirljivo odgovoril Davis. »Vi?«

»Da — jaz. Včeraj — sem — sem — slučajno srečal — huk — starega znanca — mornarja. Jutri potuje — huk — v Ameriko — ali kam — drugam. Zopet sem — pozabil — huk — njegovo ime.«

Prijel se je za stol, da ni omahnil.

»Gordon,« je rezko odvrnil Davis, »le z ozirom na vaše dolgoletno in vestno službovinje ne bom ničesar ukrenil. Moti vam. Ali se ne sramujete hoditi okoli tako pijani? Kaj bi rekla, vaša nečakinja, ko bi vas videla takega?«

aaaaaaa Saj biskpz umlhw

Gordon se je zasmejal.

»Tista — ničvrednica, — ha, ha, ha, — ne poznam je. — Radi nje sem prišel — huk — vam povedat — «

»Kaj?« je naglo vprašal Davis.

»Ali veste, kje je ona?«

»Seveda vem. — Moj prijatelj — je vse — povedal. — On je — videl to ničvrednico — celo — govoril je z njo, huk ...«

Davis je zdaj pozabil na svojo jezo. Stopil je k Gordonu in ga stresel:

»To je izredne važnosti, Gordon! Kje je vaša nečakinja? Ona nam bo lahko marsikaj povedala!«

Gordon je težko hropel — kot da bi mu primanjkovalo zraka.

»Rekel — mi — je,« je s težavo spravil iz sebe, »da je — poročena — stanuje v — — — huk.«

Davis je pograbil Gordona, ki je nenadoma omahnil. Opazil je, kako je Gordon nenadoma postal ves moder v obraz.

»Gordon, Gordon!«

Zaman je klical, Gordon ga ni več slišal. Oči so mu osteklenjele in nato mahoma izgubile ves lesk.

Davis se je trudil, da bi ga spravil k zavesti. Zaman! Gordona je bila zadevala kap!

Ko so stražniki bili odnesli mrtvega Gordona, je Davis ostal sam v svoji sobi, nemirno hodil sem in tja in napeto premišljeval:

»Le kje neki je Molly Gordonova? Oh, če bi bil ta nesrečnež živel še nekaj trenotkov, pa bi bil zvedel vse. Ona sigurno marsikaj ve o Jacku. Preklete, vse mi gre narobe! — Kje naj jo sedaj iščem? V Londonu? Ali kje drugje? Gordonov prijatelj jo je videl, toda bogve kje, morda blizu, morda daleč od Londona. Pa ta človek je tudi odpotoval. Kje naj ga iščem in kako? Saj niti njegovega imena ne vem!«

Davis je čedalje bolj razburjeno hodil po sobi, naenkrat pa se je sunkova ustavil. V glavi mu je zablisnila nova misel!

Spomnil se je na dogodke zadnjih tednov. Točko oddihnil londonskih mešanov — res, da so bili pustolovci — so neznani ljudje strahovito pretepli v londonskem predmestju Chelseaju. — ne da bi imel Jack Maščevalec tu svoje prste vmes? Mogoče je pa zdaj takorekoč predsedal in se nametso pustolovk polotil pustolovec?!

Davis je premišljeval in delal najrazličnejše kombinacije, a nobena ga ni zadovoljila. Naposled se je spet ves besen usedel za mizo in pričel pisati poročilo o skrivnostnem izginotju Alfreda Bella, pri tem pa neprestano mislil na Jacka.

Astrološka napoved

za 19. marec.

Ni dober dan. Bodite danes v vsem previdni! Nevarnost nezdod. Avtomobilske vožnje rajši opustite. Življenje stoji danes splošno v kritičnem znamenju. V socialnih zadevah konflikt. Februarski ljudje bodo soljudem, ki stojijo z njimi v službenem oziroma delovnem razmerju, dali občutiti svojo sebičnost. — Za poljedelstvo je današnji dan prav slab in sploh za vse, kar ima opraviti z zemljo. Kupčija z deželnimi pridelki kaže danes slabo, istotako tudi kupčija z zemljiško posestjo. V rudnikih prete nezdode. Za ženske zdravstveno škodljivi vplivi.

za 20. marec.

Ugodna sprememba. Sami dobri stavi ozvezdja. Dan, ki prinaša uspehe, — torej ga velja izkoristiti! Marsikomu se obetajo danes prijetna presenečenja. Za ljubezen prav srečen dan. Danes sklenjena poznanstva, zaroke, poroke stojijo pod dobro zvezdo. V zakonskem in ljubavnem življenju nastala nesoglasja se bodo danes ublažila. Za umetnike, zlasti slikarje in kiparje tudi dobri aspekti.

— Vidiš ga, paglavca, zakaj si klobasam odgrizel končice?

— Veš, očka, videl sem, da je mamec preštel klobase. Da ne bi opazila, če bi jih zopet preštel, sem samo od vsake nekoliko odgriznil.

Iz domačih gajev

IVAN N. RESMAN:

Pomlad

Pomlad, oj tu si spet!
Kako tvoj beli cvet
blesti nad mojo glavo —
in gleda me sanjavo ...

Pa jaz sem, reva — trud
in motno je oko,
že bliža se mi — gruden
že ključ se telo.

Okrog gorka pomlad —
v meni pa — mračni hlad ...

Ivan N. Resman, po svoji materi oddaljen Prešernov sorodnik se je rodil v vihnem letu 1848. na Zgor. Otoku pri Radovljici. Končal je sedem razredov gimnazije v Ljubljani, zaradi demonstracij proti nemškutarskim turbarjem pa se je zapletel v sodno preiskavo, bil nekaj časa zaprt ter ni več nadaljeval študij niti na gimnaziji niti na univerzi. Zapuščen od vseh sorodnikov je moral skrbeti, da pride čimprej do kruha, ter stopil v železniško službo, dasi ni čutil za to pravega notranjega poklica. Radi svojega odkritega in neustrašnega naroda nega prepričanja so ga preganjali ter premeščali sem ter tja, saj je okušal bridki kruh službe na trinaajstih mestih, kjer so ga povsod kakor furije preganjali najeti ovaduh. — S političnimi članki je sodeloval v raznih dnevnikih, pesmi pa je najprej objavljaval v Stritarjevem Zvonu, največ pa v Ljubljanskem Zvonu med l. 1895 in 1898. V letu smrti 1905. je natisnil nekaj pesmi tudi v Koledarju Družbe sv. Cirila in Metod. Zbirko svojih pesmi »Moja deca« s posvetilom svoji podpornici Franji Tavčarjevi je izdal l. 1901. v korist naše največje šolske družbe.

Razne novice

Strahovit orkan je opustošil pokrajino južnozpadno od Buenos Airesa v Argentini. Zlasti pa mesto Chillar, kjer ni ostalo nepoškodovano nobeno poslopje, veliko hiš pa je popolnoma porušeni. Bilo je tudi devet smrtnih žrtev in veliko ljudi ranjenih.

Po petnajst dnevnem trajanju je v Newyoriku prenehal štrajk hotelskih uslužbencev, predvsem pa »liffboyov«, ki je povzročal veliko zmed in ovir v vele mestnem življenju.

V Švedskem mestecu Nyköpingu se je te dni na sodišču odigral krvav prizor. Neki odvetnik je v besnosti, ker mu je radi nekega prestopka bilo prepovedano zagovornišvo, planil med razpravo v sodno dvorano, v vsaki roki revolver, in je pričel divje streljati na sodni senat. Državni pravdnik in neka priča, ki so jo ravno zasliševali, sta padla mrtva pod streli, zagovornik pa je bil ranjen. Ko je atentator izstrelil vseh 12 nabojev, je potegnil tretji revolver in se ustrelil v glavo.

Gobavci napadli vas

Iz Bukarešte javljajo:

Vas Isacea je te dni doživela nekaj groznih ur, ki jih bodo njeni prebivalci pomnili vse življenje.

V bližini te vasi leži državni zavod za gobavce, Leprosorium Tikilesti, kjer so bolniki strogo ločeni od vsega sveta. Med gobavci je že delj časa vrelo nezadovoljstvo radi slabe hrane in oskrbe, pa so skovali zaroto. V neopaženem trenutku je vsa kolonija, 123 gobavcev, med njimi 45 žensk ušla iz za plotov in jo z divjim vpitjem mahnila proti vasi — demonstrirati.

Ko so na vasi zagledali bližajočo se trumo gobavcev, je v zvoniku začelo biti plat zvona. Vsi vaščani so se zabarikadirali v svojih hišah. Kar se jih ni moglo pravočasno poskriti, te so gobavci napadli s krikom »Zdaj si tudi ti nečist!«

Gobavci so zasedli občinsko hišo in tam imeli protestno zborovanje. Kmalu pa je prihitela žandarmerija, ki je bila telefonično alarmirana, in je obkrožila vas. Pričela so se pogajanja z gobavci, ki so se končno dali pogovoriti k povratku, proti zagotovitvi, da se bodo razmere v zavodu zboljšale.

In tako so ti tako nevarni demonstrantje odšli iz prestrašene vasi, spremljani od orožnikov v primerni razdalji.

Vas so oblasti takoj skrbno razkužile, osebe, ki so prišle z gobavci v bližjo dotiko — na srečo jih ni veliko, — pa so stavljene pod zdravniško nadzorstvo.

Kmetje zahtevajo ukinitvev trošarine na obleko in obutev

Zagreb, 18. marca.

Reči je treba, da v težkem položaju kažejo kmetje nenavadno živahnost in agresivnost. To pa je tudi razumljivo, kajti pred popolnim propadom se pač morajo na nek način čuvati in braniti.

Včeraj so kmetje iz osmih srezov obiskali v posebni deputaciji banovino. Tu so na pristojnem mestu razložili obupen gospodarski položaj in energično zahtevali, naj banovina ukine vsako trošarino na obleko in obutev, ki jo kmetje kupujejo. Kmetška kupna sila je namreč tako nizko padla, da nikakor ni mogoče obremenjevati s trošarino tistih predmetov, ki jih kmetje nujno potrebujejo. Deputacija je iznesla te svoje zahteve na kar najenergičnejši način in dobila na banovini tudi zagotovilo, da se bodo kmetске želje upoštevale.

Avstrija prvak v table-tenisu

Praga, 18. marca. g. Z zmago v finalu nad Romunijo je Avstrija postala svetovni prvak v table-tenisu.

NAJNOVEJŠA POROČILA

Velčev za pomilostitev

Sofija, 18. marca. f. Polkovnik Damjan Velčev in major Stančev sta poslala kralju Borisu III. prošnjo za pomilostitev.

Aretacija nevarnega komunista

Sofija, 18. marca. f. Policiji se je posrečilo ujeti znanega komuniste Petrova. Petrov je najnevarnejši komunist v Bolgariji.

Nemirna Španija

Madrid, 18. marca. d. V Albasetu je zopet prišlo do težkih spopadov. Levičarji so zažgali cerkev sv. Janeza Krstnika in gledališče Capitol. Poskusili so tudi zažgati poslopje nekega katoliškega lista, toda jim je mestna garda to delo preprečila.

Na Daljnem Vzhodu

Moskva, 18. marca. s. Doznava se, da bo sovjetska vlada sprejela predlog japonske vlade glede sestave mešane komisije, ki bo določila točno mejo med Sovjetsko Rusijo in Mongolijo.

Podrobna razprava v senatu

Beograd, 18. marca. — Včeraj je finančni odbor senata začel podrobno razpravo o drž. proračunu in je zasedal ves dan. Na vrsti je bila razprava o proračunu vrhovne državne uprave, pokojnin in invalidnin, državnih dolgov, finančnega ministrstva in državnih dohodkov. Finančni minister je spričo dalj kratka pojasnila. Pri razpravi o proračunu drž. pokojnin je senator dr. Kramer opozarjal na težke socialne posledice, ki so zadele državne upokojujence pri jesenski redukciji plač in pokojnin. Še posebej pa je opozoril na postopanje z upokoženimi železniškimi uslužbenci.

Prosvetni problemi

Zanimiva je bila razprava o proračunu prosvetnega ministrstva. Minister Stošović je najprej podal kratek ekspoz. V debati pa je senator dr. Kramer obrazložil nacionalno, socialno in kulturno škodo, ki je bila povzročena z nedavnimi premestitvami učiteljskega v dravski banovini. Navedel je razloge teh premestitev in na konkretnih primerih pravo stanje. Obširno je govoril tudi o monopolizaciji šolskih knjig, ki je v vsakem pogledu škodljiva. Glavno je duh, ki veje iz knjig, ne pa njihova enakost. Učne knjige morajo v dovoljni meri upoštevati kulturni socialni in življenjski kolorit krajev in delov naroda, ki so mu namenjene. Dr. Kramer se je zavzel nadalje še za učiteljsvo meščanskih šol in za vračunavanje službenih let učiteljem bivših CMD šol ter končno ureditev vprašanja premeščanja učiteljev v smislu zahtev JUU.

Premeščanja

Ob zaključku debate je minister Stošović odgovarjal na pri-

Boji na nož v Afriki

Adis Abeba, 18. marca. a. Borbe ki jih vodijo oddelki pod poveljstvom Neguša so južno od Amba-Aladža zavzela že velik obseg. Abesinska vojska se trdnovratno brani, tako da Italijani v teku več. rajšnjega dne niso nič napredovali. Izgube so radi množičnih bojev moč proti moči zelo številne. Abesinci bodo napadali nena. doma ali pa vodili borbe na nož, da tako onemogočijo bombardiranje italijanskih letal.

Četudi se še vedno govori, da je vojska rasa Mulugete razpršeno, je vendar jasno, da te vesti ne odgovorjajo resnici. Vojska rasa Mulugete je bila prva zbrana pri jezeru Ašangi.

Demantirajo se vesti o nekem uporu proti osrednji vladi v pokrajini Godžam.

Vse ceste, ki vodijo proti jugu, so Abesinci zasedli in postavili strojnice. Njih postojanke so tako skrite, da jih prvi trenutek ni mogoče opaziti. Med tem so Italijani zgradili pri Amba-Aladži več utrd, ki naj bi bile nekaka nova

meje med Italijo in Abesinijo. Italijani zele prodreti proti jezeru Ašangi samo z namenom da bi dokončno strli abesinske odpor vendar je kljub temu zelo domljivo, da bi ostali, če bi se jim to posrečilo, ob jezeru Ašangi. Že zaradi podnebja, ki jim ne bi prijalo, ne. Najhujše izgube za Abesince v strateškem pogledu so izgube Amba-Aladža. Amba-Aradama in Abbi-Addija. Abesinski udar v Tembijsko, nu bo najprvo na Gaelo in bi se nato, ako se posreči pregnati Italijane, usmeril zopet proti Abbi-Addiju.

Dedžas mač Bajene Mered, ki poveljuje oddelkom v pokrajini Bale, je poslal sta k jezeru Ašangi da prejme instrukcije od cesarja glede nadaljnjih borb. Abesinske čete so se v noč opazile k nekemu italijanskemu oddelku ob reki Ganele Dorie in mu odpeljale vse konje in kamele, ki so bile nekatere še otovorjene z municijo.

Zdravstveno stanje rasa Nasibe se je zboljšalo in je izven vsake nevarnosti.

minister dr. Stojadinović podal informacije o najnovjših političnih dogodkih. Senator dr. Kramer je repliciral na nekatere izjave dr. Stojadinovića, zlasti glede sankcij, in je priporočal, naj se da tisku več svobode v obravnavanju zunanjepolitičnih vprašanj, ker bo naše novinarstvo znalo samo dovolj čuvati interese naše države.

Na odgovor predsednika vlade je dr. Kramer še bolj obširno odgovoril, nakar je bila razprava o proračunu zunanjega ministrstva končana.

Beograd 18. marca

Danes dopoldne se sestane plenum senata. Za zasedanje vlada veliko zanimanje. Na dnevnem redu je najprej razprava o mednarodnih konvencijah, ki bo pa verjetno zelo kratka, ker jih je poseben odbor že proučil in priporočal senatu njih odobritev. Mnogo večje zanimanje pa vlada za interpelacijsko debato. Gre za interpelacijo senatorja Timotejevića in 64 tovarišev, ki je bila vložena v novembru in se nanaša na splošno politiko vlade. Pričakuje se, da bo dal predsednik vlade odgovor na to interpelacijo, in se bo tako razvila zanimiva debata.

Vprašanje nabav premoga

Kakor poroča današnji »Slovenec«, bo ministrski svet te dni pretresal vprašanje nabav premoga za potrebe državnih železnice in privatnih rudnikov.

— Redna skupščina Zveze selekcijskih organizacij za sivorjavo dolensko govedo bo v nedeljo 20. marca ob 10. uri pri Kmetijski družbi v Ljubljani.

— Seja mestnega sveta v Ljubljani bo v petek 20. marca ob 17. uri v sejni dvorani na magistratu.

Proti monopolizaciji

Kar se tiče unifikacije šolskih knjig je minister izjavil, da se mnenje dr. Kramerja popolnoma strinja z mnenjem notranjega ministra dr. Korošca. Minister je poudaril kot stališče vlade, da ni ona za monopolizacijo knjig v tem smislu, da bi se vse knjige tiskale v državni tiskarni.

Pri unifikaciji se bo tudi upoštevalo, da ne morejo biti vse knjige za vse kraje enake, temveč se bo jemalo čtivo s posebnim ozirom na posamezne kraje. Knjige za slovenske šole bodo tiskane v slovenskem jeziku.

Senator dr. Kramer se z odgovorom prosvetnega ministra ni zadovoljil. Glede premestitev učiteljskega se je skliceval na znano izjavo, ki kaže docela politični značaj te akcije. Kar se tiče monopolizacije šolskih knjig, pa je opozoril ministra, naj to vprašanje končno razčisti v vladi sami, kajti po današnji izjavi je to vprašanje še manj jasno in se še manj ve, kdo se s kom strinja.

Več svobode!

Finančni odbor je nato prešel na razpravo o proračunu zunanjega ministrstva in je pri tej priliki predsednik vlade in zunan-

Zagonetka z barjanskim požigalcem

Še po sodbi je trdil, da ni kriv

Kako je bila omajana njegova verodostojnost

Ljubljana, 18. marca. Tako, kakor smo že včeraj poročali o pričetku razprave o tem edinstvenem primeru v naši kriminalni zgodovini, tako je bilo pri razpravi do konca ob 19.

Obtoženi Štrukelj se ni vdal

in je dosledno vse tajil ter najodločnejše preklical vsa priznanja, ki jih je dal pri policiji in celo po dvakrat preiskovalnemu sodniku o posameznih požigih.

Požiga osumljenemu je sploh težko dokazati dejanje. Dela pač popolnoma skrivaj in brez prič, da pri dokazovanju prijavljajo v poštev le sumi in bolj ali manj tehtni indici. Čeprav obtožnica Štruklju očita 21 požigov in en poskus požiga, vendar ni bilo niti ene neposredne priče in tudi zelo malo težkih indicov. Šlo je predvsem za domneve in sumničenja, ki so nastala na Barju zlasti med njegovimi tovariši pri gasilski četi zaradi nekaterih njegovih čudnih izjav, posebno pa še zaradi njegovega čudnega vedenja, ko je vsak požar prvi opazil in ga kot gasilski trobenčič tudi takoj razglasil s signalom za alarm gasilcev. Zelo govori proti osumljencu tudi dejstvo, da po njegovi aretaciji 3. decembra ni bilo nobenega požara več.

Ali je piroman?

Ivan Štrukelj je star 24 let, vendar je pa za svojo starost precej šibek mladenič nežnega, skoraj še deškega obraza. Krovski mojster Hujan, ki se je Štrukelj pri njem izučil obrti in tudi še kot pomočnik dela pri njeni, ga hvali za zvestega, zanesljivega in prav pridnega delavca, vrednega najtoplejšega priporočila. Vse priče poudarjajo njegovo redkobesednost in molčečnost, ki jo le posamezni smatrajo tudi za potuhnenost. O slabih živcih pri njem že zaradi njegovega poklica skoraj ne moremo govoriti, saj krovci pri nevarnem delu na višinah pač morajo imeti trdne živce, vendar so pa nekateri tudi opozarjali, da je bil vdan pijači. Kar se tega tiče, smo pa od njega samega in tudi od natakaričev iz vinotoča, kamor je zahajal ob sobotah in ob nedeljah skoraj redno, čuli, da je pil le po 2 ali 3 deci vina. Očividno pijače ta šibki fant ni prenesel, saj smo tudi slišali, da je natrkan rad da drugim za pijačo. Tudi zaradi prelepov in izgrediv še ni bil nikdar kaznovan, prav tako pa še nikdar ni imel opraviti s policijo ali sodnijo zaradi tatvine ali drugih zločinov, ki bi govorili za slabega nagnjenja ali boleštno strast. Priče so pa tudi povedale, da je bil.

izredno vnet gasilec

torej strasten gasilec, kakor so strastni kvartopirci, lovci, šahisti in sportniki. Odlikovati se je hotel na vsak način in strasti za gasilskimi uspehi ga je morda spejala na zločinski pot požigalca. Pomislimo samo na strastne zbiralec poštnih znamk! Najbolj pridni dijak postanejo tatovi znamk prav tako, ka-

kor postajajo profesorji slavni učnjaki tatovi redkih knjig. Golufi pri kartah in drugih igrah so vsakdanji, četudi ne igrajo za denar in jim gre le za uspeh in čast. Lovci so lažnjavci, alpinisti in drugi sportniki pa nič boljši, kadar gre za čast!

Zakaj bi pa strastni gasilec Štrukelj ne bil tak

častiželjen gasilec

in se poslužil vseh sredstev za dosego uspehov in rekordov. Strast ga je zapeljala, saj vemo, da je malo govoril. Ali ni morda neprestano premišljeval, kako bi se spet odlikoval, da bi ga vsi hvalili? Vsi očitani mu požigi so pravzaprav majhni, kakor bi bil celo pazil, da ne povzroči večje škode ali celo nevarnosti za življenje ljudi. Skoraj same požige od hiš oddaljenih kozolcev navaja obtožnica, razen rih pričel takoj trobiti in klicati ljudi iz spanja, obenem je bil pa povsod tudi med prvimi reševalci. Res mu je bilo všeč, ko je »lepo« gorelo in je bil kozolec v ognju »od konca do konca«, torej vžival je tudi kakor se piromani naslanjajo pri požarih. Čim bolj divja ogenj, tem večja je njih naslada, njih vžitek. Vendar pa Štrukelj ni hrepenel po ogromnih požarih in prasketanju ognja ter grmečem poriranju ostrejših in zidov, še manj pa po obupnih klicih pogorelcev v boju za življenje! Priromanija, najgroznejša in najbolj peklenska strast, ki hlepi po vonju sežgane-ga človeškega mesa, ta bolezen se pri Štruklju k sreči še ni razvila, pač pa je prav za prav pokazala že očitne njene znake. Na meji je še med bolešno gasilsko strastjo in med vse z ognjem uničujočo piromanijo. Upanje je, da ga bodo njegove dobre lastnosti, ki so jih vsi hvalili, pobojšale in ozdravile. Mladostno nezrel je še, zato naj pa s svojimi dobrimi lastnostmi in s svojo strastjo za uspehi dozori v moža, ki zasluži čast v najboljšem smislu!

Obsojen

je bil na poldrugo leto strogega zapora samo zaradi treh požigov. Požig Dremšjevega kozolca na Rudniku, kjer je bilo 12.500 Din škode, in Kadunčevega kozolca na Knezovem stradonu s 7000 Din škode, prav tako pa tudi požig Završnikovega kozolca, kjer pa ni bilo škode, ker so pravočasno pogasili, vse te tri požige je namreč Štrukelj priznal policiji in dvakrat tudi preiskovalnemu sodniku, torej trikrat priznal in vedno tudi natančno opisal, kako je zažgal, ter sploh vse okolnosti. Drugih 18 požigov in poskušene požiga je bil pa oproščen zaradi pomanjkanja dokazov. Priznal jih je sicer večino, vendar pa samo pri policiji, nekaj pa tudi preiskovalnemu sodniku, vendar pa ne kar po trikrat. Pri vseh 21 požigih je obtožnica navajala 422.143 Din škode, gotovo je pa imel prav tudi drž. tožilec dr. Fellacher, ki je škodo ocenil

nad pol milijona dinarjev

Kakor rečeno, je Štrukelj na razpravi sami tajil prav vse, kar je prej priznal. Težko je bilo verodostojnost njegovih trditev omarjati, ker ni bilo dokazov. Vendar se je pa Štrukelj sam ujel!

Pri policiji in v preiskavi je osumljenec povedal, da je kupil vžigalice samo zato, da bi bil ustregel natakariji Julki, češ, da ga je vedno prosila za vžigalice, kadar je kakemu gostu hotela prižgati cigareto.

Pri razpravi je pa Štrukelj de-

MALI OGLASI

POMOČNIKA

in vajenca za čevljarstvo sprejemem za stalno z oskrbo. Ponudbe na upravo lista pod »Novo mesto«.

OPEL LIMUSINA

novjši tip 4 cil., 4 vrata, kakor nov, se proda ali zamenja za parcelo. Naslov pove uprava »Glasa naroda«.

VSE DENARNE ZADEVE

terjate v hranilnih knjižicah vseh denarnih zavodov, vrednostne papirje (vojno škodo)

NAKUP IN PRODAJA

Izvede razne kompenzacije, plačila dolgov pri denarnih zavodih s hranilnimi knjižicami in z gotovino.

IZPOSUJE IN VNOVCI

vse hranilne knjižice takoj v gotovini in hranilne knjižice na varno vknjižbo na mesečno odplačevanje v gotovini v polnem znesku in jamstvu.

VLAGATELJI IN DOLŽNIKI

Obrnite se v gornjih zadevah na spodnji naslov. Zanesljive nasvete glede nakupa, prodaje in naložbe kapitala vam daje brezplačno in jamči za strogo solidno izvedbo v vseh poslih.

ALOŽIJI PLANINŠEK

bančna poslov. pisarna, Ljubljana, Beethovnova ulica 14/II. Telefon 35-10.

Mlad državni

uslužbenec, s 30000 Din gotovine, želi spoznati radi poznejše ženitve najšjo gospodično, prijetne zunanosti. Cenjene dopise s sliko na upravo lista pod »Mirno življenje«.

MLADI - STARI!

Madrace tridelne 220.—, otomane 400.—, vloge žične blazinjene, rolete, tapešniška popravila i.t.d. Pohištvo različno, moderno, solidno in ceno. — Priporoča se »ADA« - Maribor, Vojašniški trg.

jal, da tega ni nikdar govoril. A kako naj policija in preiskovalni sodnik izvesta za natakarijo Julko!

Pri popoldanski preiskavi so mu pa Julko že predstavili. Obstal je, da je morda vendarle govoril o Julki in vžigalcih. Laž mu je bila dokazana in s tem omajane tudi druge trditve.

Tudi po sodbi je obsojenec še zatrdjeval, da ni kriv, ter je prijavil revizijo in priziv, prav tako pa tudi drž. tožilec.

GOSPODIČNO

sprejem na stanovanje takoj ali pozneje. Naslov v upravi »Glasa naroda«.

Amaterji!

razvija - kopira - povečava - strokovno in skrbno Foto Japelj, Maribor, Gosposka 28, zunanja naročila pošto obratno.

Opozorilo!

Prispela je nova zaloga spomladanskega blaga v izborni kakovosti in nizkih cenah. — Ogledajte si brezobvezno bogato zalogo vsakovrstnega blaga! Priporoča se, Felix Skrabl — Maribor, Gosposka št. 11.

Knjigovodja —

bilancist, popolnoma samostojen, tudi na kartotečnem (Ruf) sistemu, strokovnjak, vreden in natančen z dolgoletno prakso, želi stalnega nameščenja kjerkoli. Tudi za nekaj ur dnevno. — Predpogoj samo solidne in boljše firme. Cenj. ponudbe pod »Sigurnost 251« na upravo lista.

Ženitve

in moštvo boljših krogov posredujemo najvestneje. Razpošljamo informativne prospekte proti predplačilu Din 10.— v poštini znamkah - diskretno. Velika izbira odličnih partij obojega spola. Naročite takoj prospekte! »Rezor« Zagreb — pošta 3

Izdelovanje posteljnih odev iz vate, volne in puha pri F. Novak, Maribor, Koroška c. 8. Samcu, uradniku nudim skrajno ceno stanovanje in vso oskrbo, na željo tudi hrano. Ponudbe na ogl. odd. »Glasa naroda« pod »Kot doma« ali lahko zahtevate moj naslov telefonično.

Posestvo

zelo rentabilno, na Dolenjskem pri Mokronogu, lepa sončna lega, sestojče iz vile s stanovanjem za lastnika in drugim za oskrbnika, gospodarska poslopja, obširni sadovnjak, vinogradi dobro gojeni, 3600 mladih štiriletnih plemenitih trt, mešan gozd za sekanje, se proda radi družinskih razmer, le proti gotovini Din 115.000.—. Ponudbe poslati na ogl. oddelke lista »Vse nove«.

Citajte!

Priporočajte!

Širite!

»GLAS

NARODA«

Radenci
Radenska
MORA
BIT

POSEBNO SEDAJ SPOMLADI

STALNO NA VAŠI MIZI!

OD 15. MAJA DALJE DIREKTEN VAGON

V PRELEPO PRLEKLIJO DO RADENCEV.

ODHOD ob 7.20 ZJUTRAJ IZ LJUBLJANE.

PRIDITE ŽE TAKOJ V MAJU NA

SPOMLADANSKO ZDRAVLJENJE

V RADENCE.